

Emajlirtec

Izdaja Tovarna emajlirane posode vsako drugo soboto. Urejuje uredniški odbor: dr. Zupančič Frane, Emil Ježič, Metka Rozman, ing. Danilo Fajs in Vlado Smeh. Glavni in odgovorni urednik Vlado Smeh. Uredništvo Celje, telefon 39-21, interna št. 207. Rokopisov in slik ne vračamo. Časnik izhaja v nakladi 3.000 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Tisk in klišaji CP »Celjski tisk« v Celju

LETO VII — ŠTEVILKA 9
CELJE, 30. marca 1963

Glasilo delavskega kolektiva Tovarne emajlirane posode

IZDELAVA STATUTA PODJETJA

Z DELOM PRI IZDELAVI STATUTA NE MOREMO VEČ OD-
LAŠATI, S SKLEPOM UPRAVNEGA ODBORA Z DNE 8. 2. 1963
JE BILA IMENOVANA KOMISIJA ZA IZDELAVO STATUTA,
KATERA JE DOBILA NASLEDNJE NALOGE:

- da pregleda vse dosedanje interne pravilnike in ugotovi medsebojno skladnost teh pravilnikov z bodočim osnutkom statuta podjetja. Iz tega pregleda sestavi analizo internih predpisov in po tej analizi pripravi teze za statut podjetja, katere predloži upravnemu odboru, političnim organizacijam in tudi celotnemu kolektivu v razpravo.
- Na podlagi vsestranske in temeljite razprave ter analize naših internih predpisov sestavi komisija osnutek statuta podjetja in ga predloži upravnemu odboru.
- Komisija lahko zahteva vse potrebne analize in podatke, ki jih potrebuje od strokovnih služb v podjetju. Strokovne službe so dolžne dati zahtevane podatke v roku, ki ga zahteva komisija.
- Komisija lahko pokliče na se-

jo vsakega člana kolektiva, za katerega misli, da je po svoji strokovnosti in politični razgledanosti sposoben, da sodeluje pri pripravi osnutka statuta podjetja.

Komisija je začela z delom ter je na dveh sestankih razpravljala o pripravah dela v zvezi s statutom in reševala načelna vprašanja, kako naj se razvija delo pri sestavi statuta. Kot način dela je po nalogah, ki so postavljene komisiji sklenila, da bo proučila vse dosedanje interne predpise ter na to najprej postavila načela odnosno smernice, po katerih bo sestavila osnutek statuta. Kolektiv bo komisija sproti obveščala v »Emajlircu« o svojem delu ter objavljala teze ali načela, ki jih bo sprejela komisija glede posameznih področij odnosno poglavij iz statuta. Tako bodo člani kolektiva informirani o delu komisije in bodo lahko dajali svoje predloge in pripombe k odločitvam komisije.

Komisija bo zasledovala razprave o statutu v našem časopisu in pri raznih družbenih forumih, vendar ugotavlja že na podlagi doslej zbranega zunanega gradiva, da bo najsmotrnejše, če se ne drži preveč togo smernic ali priročnikov. Ugotavlja se, da so smernice zelo različne, da se namreč nekateri ogrevajo za statut v takšni obliki, da bi obsegal razne podrobne predpise, ne pa samo načelne smernice. Tako naj bi npr. bilo v statutu do podrobnosti obdelano poglavje o delovnih razmerjih, varnosti pri delu itd. S tem načinom odnosno s takšno obliko statuta se naša komisija ne strinja ter se bo zaradi tega omejila po sedANJI odločitvi na sestavo osnutka v takšni obliki, da bo statut vseboval le načelne smernice odnosno načelna določila o ustroju podjetja, o pravicah članov kolektiva, o poslovanju podjetja, o odnosih podjetja napram drugim podjetjem, komunam itd. Vsa podrobna določila naj bodo v ustreznih pravilnikih. Po obstoječih predpisih nismo vezani na točno določeno obliko in vsebino statuta. Zato bo komisija usmerila delo predvsem na značilnosti razmer in zgradbo našega podjetja in po tem sestavljala osnutek statuta. Okvir za naš statut je bil že objavljen v eni izmed prejšnjih števil »Emajlirca« ter bo komisija vzela predvsem tudi tamkaj opisani okvir za osnovo svojega dela.

Komisija je odločno proti temu, da bi izdelala statut našega podjetja po kakšnem tipskem osnutku ali šabloni, ki bi bila posredovana od zunaj. S tem pa ni rečeno, da ne bi upoštevali tudi kakih nam ustrezajočih napotkov ali smernic, ki jih omenjajo v mnogoterih razpravah zunaj podjetja.

Kot eno osnovnih vprašanj za sestavo statuta smatra komisija razčiščenje vprašanja razvoja samoupravljanja podjetja t. j. doseganega ustroja samoupravljanja in decentralizacije na nižje samoupravne enote. Zaradi tega se je odločila, da najprej prouči dosežani okvir in razvojno stopnjo naše notranje samouprave ter se odloči za načelne smernice. V kakšni obliki naj bo v prihodnjem statutu urejena naša notranja samouprava in zlasti kakšne naj bodo smernice v statutu glede možnosti nadaljnega razvijanja in izpopolnjevanja naših samoupravnih enot in njihovih organov ter upravljanja podjetja? Marsikatero izkušnje v zadnji poslovni dobi bodo komisiji lahko koristno služile pri sprejemanju smernic ali tez za okvir našega samoupravljanja v novem statutu. Zlasti na področju samoupravljanja v podjetju bodo lahko člani kolektiva dali številne predloge in pripombe na teze, ki bodo objavljene, ker je to eno osnovnih vprašanj, ki mora zanimati vsakega člana kolektiva.

Komisija dela le še na tezah za sestavo osnutka novega statuta podjetja. Dokončno bo kolektiv odločil o statutu in ga sprejel šele potem, ko bo sprejeta ustava ter občinski statut, s katerim bodo morali biti vsklajeni tudi statuti podjetij.

dr. Z. F.

Anketa o rekreaciji

Naprosili smo našega sodelavca, da se pogovori z nekaterimi odgovornimi člani kolektiva o rekreaciji. Vsi dobro vemo, da je rekreacija tisti faktor, ki omogoča povečati produktivnost na način, katerega bi mogli imenovati »po ovinkih«. Višjo produktivnost dosežemo namreč z boljšim fizičnim in psihičnim počutjem delavca.

Sredstev za doseg tega cilja je več. Med njimi omenjamo le nekatera: dobro organizirani odmori, nemara glasba med delom, kulturne prireditve od lažjih del zabavnega žanra do zahtevnejših v poklicnih gledališčih, najrazličnejše družabne prireditve, športno udejstvovanje in sistematično konjičkarstvo, izleti, daljša letovanja in ekskurzije, letni oddihi in podobno. Šele ko začne človek naštevati, se zdi register neizčrpen.

Vprašajmo se torej, koliko tega smo uspeli izkoristiti mi z natančno določenim namenom, katerega smo v začetku omenili? Vprašajmo se, če imajo člani — odgovorni člani kolektiva — dovolj razumevanja za prepotrebno dejavnost, ki jo opredelujemo z imenom rekreacija?

Anketo o rekreaciji berite na strani 5.

Letna sindikalna konferenca

V nedeljo je bila letna sindikalna konferenca, katere so se kot gostje udeležili predsednik republiškega odbora kovinarjev tovariš JOŽE PLEVNİK, predsednik občinskega odbora sindikata tovariš IVAN COKAN, glavni direktor VLADIMIR VEBER, predsednik upravnega odbora IVAN ČENĐAK, sekretar tovarniškega komiteja Zveze komunistov ing. MIRO JANČIGAJ in drugi. Po uvodnem referatu je bila razprava, h kateri sta se priglasila tudi tovariš Jože Plevnik in tovariš Vladimir Veber, nakar so delegati izvolili novi odbor sindikalne podružnice.

Dosedanji predsednik sindikalne podružnice tovariš Franc Belak je v uvodnem referatu orisal vlogo sindikata v pretekli mandatni dobi, pri čemer je podčrtal »da je bilo preteklo obdobje obdobje boja za izvrševanje planskih nalog«. S tem je hotel povedati, da je bil glavni cilj in delo sindi-

kata in drugih organizacij in organov v podjetju usmerjeno le k reševanju proizvodnih problemov, ki so bili tisti čas hudo zamotani. Nikakor pa ni ta boj prenehal sedaj, ko imamo težav manj, saj smo med konferenco šestokrat slišali, da je materialna baza činišali, da je materialna baza činišali, da je materialna baza činišali. (Nadaljevanje na 7. strani)

Komisija za sestavo statuta na enem izmed delovnih sestankov

Začrtana je pot sindikata

PO RAZGOVORIH Z DELEGATI RAZLIČNIH VEJ SEDANJEGA SINDIKATA IN PO REFERATU ČLANA CENTRALNEGA SVETA SINDIKATOV JUGOSLAVIJE TOV. VOJE SKENDŽIČA JE ZAKLJUČITI, DA JE NUJNA SKRB SINDIKATA, DA SE VKLJUČI V ŠE BOLJ POGLOBLJEN ŠTUDIJ PROBLEMOV IN TAKOJŠNJE REŠEVANJE TISTIH PROBLEMOV, KI ZAVIRAJO RAZVOJ PRODUKCIJE IN DVIG PRODUKTIVNOSTI DELA.

Nujna je aktivizacija vseh članov sindikata, ki šteje okoli 1.050.000 članov za hitrejšo povečanje proizvodnje in produktivnosti dela. Težiti je, da se čim bolj izkoristijo lastna sredstva in rezerve delovnih kolektivov za razvoj mehanizacije, plodne organizacije, produktivnosti in varnosti dela.

Člani delovnih kolektivov naj budno spremljajo razvoj tudi izven svojih delovnih organizacij ter naj pazljivo proučujejo vse elemente, kateri bi eventualno ali mogoče že otežkočajo njihove na-

pore za doseganje učinkovite proizvodnje, odpravo vseh administrativnih predpisov, ki destimulativno vplivajo na enačenje vseh vrst delavcev v proizvodnji.

Neposredno naj proizvajalci razpravljajo tudi o možnostih integracije, odpravljajo naj napake in pomanjkljivosti v ekonomskih instrumentih, ki ovirajo oziroma zavirajo delavsko samoupravljanje. S tem v zvezi je potrebna težnja po dosledni in stimulatívni razporeditvi delavcev, dela ter ekonomskih enot.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nega bolnika na domu kot družbeni in družinski problem našega delavca

V začetku dobe industrializacije je bilo značilno, da so bili zaposleni predvsem moške, medtem ko so žene vodile gospodinjstvo. Danes zasledimo povsod po svetu vedno močnejše vključevanje žena v gospodarsko in družbeno življenje, kar je deloma pogojeno s težnjo, da se zadovoljijo potrebam naglo naraščajočega življenjskega standarda in omogočeno s tem, ker se žena naglo emancipira in se vse bolj zaveda enakopravnega položaja v družbi. Ženina enakopravnost pa ni dosežena s tem, če je zaposlena 8 ur v tovarni, nato pa 10 ali celo 12 ur v gospodinjstvu, ker se je s tem njen ekonomski položaj samo navidezno izboljšal, družbeni pa v vsakem primeru odločilno poslabšal. Takšno delo je namreč zelo ponesrečena sinteza novega, industrijskega načina življenja z življenjskimi navadami iz bivšega kmečkega gospodinjstva, ki pa za današnji čas niso več primerni.

Zato se v vsaki sodobno organizirani skupnosti stremi za tem, da prevzame družba — oziroma posebne strokovne službe — vedno večji del opravil, ki bremenijo zaposleno ženo. Tako je danes že povsem razumljivo, da žena rodi v bolnišnici, da prepusti vzgojo prešolskega otroka otroškemu članu družini, da se oboje družinski član zdravi na stroške socialnega zavarovanja, da imajo invalidi in ostareli delavci svoje lastne dohodke v obliki pokojnine itd. Kljub temu pa je neresenih še niz problemov za razne servisne službe, ki še niso zadostno organizirane ali jih sploh ni.

Izmed perečih vprašanj, ki bi jih lahko reševali v okviru stanovaljskih skupnosti, podjetja in zavoda za socialno zavarovanje, stopa vedno bolj v ospredje nega bolnikov na domu.

Gre za to, da bolezen v družini pogosto ni več problem obolelega, temveč tudi zdravega zaposlenega družinskega člana, ki nima doma nikogar, da bi nudil bolniku potrebno nego in mora zato izostati z dela, ali pa je v službi vznemirljiv in zaskrbljen. Na prvem mestu so izostanki zaradi bolezni otrok, potem zakoncev in končno drugih starejših družinskih članov. Posebno vprašanje so samske, zaposlene osebe, ki jih povprečno oboli že do 12% in so v toliko težjem položaju, ker največkrat nimajo pri sebi nikogar od svojih. Med najvažnejšimi problemi pa je nega porodnice, ki je včasih na žalost vezana popolnoma sama na sebe in nima prepotrebne nege in pomoči v gospodinjstvu. Zato se zgodi, da mlada mati že prvi teden zapusti posteljo, kar se ji neredko maščuje z dolgoletnimi ali celo stalnimi posledicami. Posebno prvo-rodkinje naj bi vsaj 6 do 8 tednov ne prijele za nobeno težje delo in se čvale predvsem pranja perila v mrzli vodi.

Problem nege bolnika in porodnice ter pomoči v gospodinjstvu je torej zelo važen za našega delavca in ga danes vse bolj poudarja tudi družba, če upoštevamo, da je splošna skrb za človeka osnovni motiv nove ustave. Razen tega pa moramo nujno predvidevati še ekonomski moment. V zadnjem času so širom Jugoslavije zrasla številna podjetja, ki izdelujejo našim slične artikole. Konkurenčna borba se je šele začela, uspešno pa jo bo prestopal tisti, ki bo najboljši. Tu ne gre samo za dobro ime podjetja, temveč v prvi vrsti za čim boljše in cenejše delo. Pri tem igrajo dosti važno vlogo izostanki z dela, posebno zaradi bolezni in poškodb. Prav na tem področju pa številke zaskrbljujoče naglo rastejo. V letu 1961 je bila vrednost vseh izplačanih hranarin za bolne in poškodbe (brez porodnic!) 33,8 milijona din, lani pa že 49,1 milijonov din, medtem ko pri povečanju izdatkov za hranarine v istem razmerju za letošnje leto lahko cenimo na 71,2 milijona din. Pri tem moramo računati še na izgubo dohodka za izpadle ure zaradi bolezni, ki smo jo že lani ocenili na dodatnih 243,5 milijonov din. Če se bo torej tudi letos stopnjeval stalež v takšnem razmerju, bo vrednost našega dela vsekakor manjša, vzporedno s tem pa tudi osebni dohodki in mogoče celo konkurenčna sposobnost našega podjetja.

Za znižanje bolezenskih izostankov smo torej moralno in materialno zainteresirani in bomo v

tem tudi uspeli, če bomo bolj upoštevali zdravstvene in higienske predpise, varnost pri delu, primeren počitek in odmor, pravilno prehrano, vzdržnost pri uživanju alkohola in kajenju ter podobno. Če pa že obolimo, moramo pri zasledovanju tega cilja razen strokovne zdravstvene oskrbe upoštevati tudi primerno nega bolnika. Nedavno smo dobili v Celju servis za pomoč dru-

SKUPŠČINA KOMUNALNE SKUPNOSTI SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

V soboto, dne 9. marca 1963 je bilo 3. zasedanje skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Celje za občine Celje, Mozirje, Slov. Konjice, Šentjur in Šmarje pri Jelšah.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje je zaključil svoje poslovno leto s primanjkljajem 8.883.110 din. Skupščina je sklenila, da se ta primanjkljaj krije z nerazporejenimi sredstvi iz leta 1961.

Določena je bila splošna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje v višini 8%.

Skupščina je potrdila pravilnik

Začrtana je pot sindikata...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Posebno pozornost je treba posvetiti medsebojnemu odnosom, kateri v veliki meri vplivajo na ustvarjanje dohodka gospodarske organizacije, smotni produkciji in odpravi samovolje posameznikov. Zdravi medsebojni odnosi so tudi plod kolektivnega študija pogojev delavskega samoupravljanja v odnosu na pravilno gospodarstvo v podjetju.

Sindikata naj bo pobudnik pozornosti, kateri je nujno posvetiti vso skrb pri razdeljevanju dohodka med delovnim kolektivom in skupnostjo. Razumeti je treba, da so z ozirom na zastarelost strojne parka bila vložena precejšnja sredstva za izboljšanje istega, ker le ta je bil vzrok neuspehov lanske letošnje proizvodnje. Na drugi strani pa je naloga sindikata, da

Spremenjen pravilnik o štipendiranju

V zadnji številki našega lista smo vam v skrajšani obliki posredovali pravilnik o štipendiranju, kakršnega je osvojil upravni odbor. Pravilnik pa je obravnavala še skupščina podjetja in ga osvojila z naslednjo spremembo: »Višina gibljivega dela štipendije znaša za povprečno oceno vseh opravljenih izpitov, ki ne predstavljajo pogojev za vpis v višji letnik na fakultetah, visokih in višjih šolah, ki se ugotavlja na koncu leta:

- od 6,5 do 7,5 točk 6000 din
- od 7,6 do 8,5 točk 8000 din in
- od 8,6 do 10 točk 12.000 din.

Vse drugo je skupščina v celoti sprejela in potrdila.

5 prazničnih dni

Ob 1. maju moramo ustaviti obrat in izvršiti potrebna remonta dela. Zato je upravni odbor na zadnji seji sprejel sklep, da namesto ponedeljka 29. 4. in torika 30. 4. 1963 dela naš kolektiv v nedeljo 21. 4. in 5. 5. 1963.

žini, ki je vključil v svoje delo tudi nego bolnikov na domu. Nегоvalke so strokovno usposobljene in skrbijo za:

— ureditev bolnikove okolice (zračenje, ogrevanje, svetloba itd); pranje, čiščenje, razkuževanje in vzdrževanje bolnikovega osebne- ga perila; telesna higiena bolnika (umivanje, kopanje, nega ust, las in nohtov, posteljnine itd); skrb za osnovno hrano (mali obroki: čaj, kava, mleko, eventualno prinašanje kompletne obroka iz restavracije); skrb za druge družinske člane v primeru bolezni staršev ali varuhov.

Po izračunih znaša kalkulacija za učinkovito uro nege in pomoči bolniku 200 din. Če upoštevamo, da je vrednost proizvajalčeve ure nekajkrat višja, se podjetju izplača, da za nego in pomoč bolnikov iz družin naših delavcev nudi določeno dotacijo. Smatramo, da bi naš delavec zlahka prispeval za

po katerem uveljavljajo zavarovane osebe svoje pravice do zdravstvenega varstva. V primerjavi s pravilniki nekaterih drugih komunalnih skupnosti lahko rečemo, da daje pravilnik našim zavarovancem izredno široke možnosti zdravstvenega varstva. Bistvena vprašanja iz tega pravilnika bom obravnavala v prihodnji številki našega časopisa.

paralelno z delavskim samoupravljanjem zagotovi sredstva za stanovanjsko izgradnjo — saj vemo, da se dobri življenjski pogoji proizvajalca odražajo pri produktivnosti dela. Nujno je skrbeti z dvigom proizvodnje tudi za določeno raven standarda proizvajalca.

Naloga sindikata je, da budno pazi in opozarja na nepravilnosti, katere slabijo realnost osebnih dohodkov delavcev v odnosu na njihovo produktivnost in njihove življenjske stroške. Postane naj — kot temeljna organizacija delavskega razreda — usmerjevalec kadrovske politike, družbeno-politične vzgoje in nujen posrednik pri dvigu strokovnosti delavca. Preko delavskega samoupravljanja naj s svojimi predlogi uveljavlja dolžnosti in pravice delavcev. Potrebna je temeljita proučitev vseh činiteljev, ki bi zanemarjali ali celo odklanjali težnje članov kolektiva glede strokovnega izobraževanja, rekreacije, dviga standarda in kot je že navedeno, na popolno varnost delavca na njegovem delovnem mestu.

Pred delovnimi kolektivi stoji sedaj prvenstvena naloga in ta je — izdelava statuta delovnega kolektiva. Prav ta naloga zahteva dosledno sodelovanje sindikata oziroma vseh članov delovnega kolektiva. Statuti delovnih kolektivov naj ne bodo zgolj pisana formalnost. Sindikat naj bo tisti aktivist, ki bo skladno s strokovno službo dosledno preštudiral in obdelal vse tisto, kar tretira razvoj delavskega samoupravljanja, mehanizacijo podjetja, delovne pogoje, dolžnosti in pravice proizvajalcev, organizacijo dela, stimulacijo itd. Potrebno je, da se sindikat zaveda resnosti dela in odgovornosti, katero zahteva izdelava statuta, ki naj bo jasan, razumljiv in življenjski.

Sindikata je tisto važno organizacijsko telo, ki skrbi za zdrav miselnost proizvajalca glede njegovega odnosa do proizvajalnih sredstev, sodelavcev, dela in skupne lastnine ter da goji v delavcu zavest, da je njegov doprinos družbi odraz njegovih življenjskih pogojev.

Otmara Odar

nego svojega obolelega člana okoli 25 din k učinkoviti uri strokovne negovalke, kar bi ga bremenilo v 8 urah za samo 200 din, če bi ostalo t. j. 1400 din dnevno krilo deloma podjetje in deloma socialno zavarovanje.

Servis za nego bolnika na domu bi bil v navedenih okoliščinah za našega delavca v vsakem slučaju dobrodošla pridobitev. V naslednjih tednih bomo v našem podjetju osnovali poseben odbor, ki bo ob sodelovanju zastopnikov delavskega samoupravljanja, sindikata in socialne službe o tem vprašanju podrobneje razpravljalo. Zato vabimo vse člane kolektiva, da na svojih zborih proizvajalcev in preko sindikalnih poverjenikov v obratih ali pa s pismenimi predlogi v »Emajlircu« prispevajo svoje misli za čim boljše rešitev tega problema.

— jok —

GLOBUS

Dne 9. marca 1963 so v podjetju »Marko Oreškovič«, Lički Osik spustili v pogon novo zgrajeno napravo za proizvodnjo pločevinastih radiatorjev po sistemu tekočega traku. Naprave omogočajo proizvodnjo radiatorjev, ki je več kot enkrat večja kot naša sedanja letna proizvodnja. Vendar nameravajo v letu 1963 izdelati samo dobrih 50% instaliranih kapacitet. Kot kaže, je začetek obratovanja zakasnil za nekaj mesecev zaradi težav, ki so nastale pri varilnih strojih, uvoženih iz Francije.

Po nepopolnih podatkih znaša sedanja poljska proizvodnja emajlirane posode blizu 22.000 ton letno pri številu 31 milijonov prebivalcev, kolikor šteje danes Poljska. Od te količine gre v izvoz 12 do 14%. V primerjavi s proizvodnjo v naši državi, Poljska trenutno izdeluje blizu 50% več emajlirane posode po glavi prebivalstva kot naša država.

V vzhodnoevropskih državah zaenkrat samo Rumunija izdeluje brezšivne kopalne kadi, čigar proizvodnja pa je šele na začetku. Tudi Čehi eksperimentirajo že 2 leti v proizvodnji brezšivnih kopalnih kadi, vendar do danes svoje proizvodnje še niso mogli vpejlati. Vzhodnoevropske države danes še največji del svojih potreb v kopalnih kadeh krijejo z litimi kadmi, čigar proizvodnja je močno razširjena v Madžarski, Poljski in Češki.

V SSSR so v letu 1962 proizvedli skupno 76,3 milijona ton jekla, kar je 8% več kot leta 1961. Ta stopnja porasta je značilna tudi za druge države ljudske demokracije, medtem ko zlasti jeklarska industrija v ZDA, Zahodni Nemčiji in Belgiji že več kot leto dni stagnira. Po planskih predvidevanjih bosta Češka in tudi Madžarska konec leta 1963 pričeli z obratovanjem nove, moderne urejene valjarne hladne pločevine, tako da je v bodoče računati, da bo delež jugoslovskega uvoza iz teh držav — vključno Poljske — hitro narastel.

Prof. ing. Chenier Malraux pri nas

Zadnje dni meseca bo prišel v naše podjetje g. profesor ing. Chenier Malraux, ugledni francoski strokovnjak za emajle, ki deluje že nekaj let v Združenih državah Amerike.

Z našimi strokovnjaki se bo pomenkoval o možnostih uvedbe njegovega postopka nanašanja emajla na aluminijasto pločevino, ki ga je ameriški industrija že osvojila. V ponedeljek bo imel v emajlirnici med dopoldansko malico demonstracijo, na kateri bo prikazal praktično postopek emajliranja aluminijaste pločevine.

Povsem odvečno je naglaševati, da je naše podjetje silno zainteresirano za njegov postopek, saj bi s tem načinom dela odpadel celotni uvoz dekapirane pločevine, ki bi ga zamenjali z aluminijasto, katero izdelujemo doma.

K demonstraciji so vabljeni vsi člani našega kolektiva.

AP

Ikra

iz ekonomskih enot

PROGRAM EE 1 — PREVENTIVA V LETU 1963

Manj zastojev v proizvodnji!

Pogoji, v katerih živi in dela kolektiv EE 1 v zadnjih treh letih, so narekovali nujne ukrepe, ki so sledili iz analize dosedanjih možnosti in slabe perspektive glede zamenjave in popravil obstoječega strojnega parka. Zastarelost strojev, utrujeni materiali, izrabljenost strojnih delov in naprav, z druge strani pa prezasedenost remontnih delavnic, dolgi dobavni roki livarn in planirana remontna popravila, ki izključujejo stalna, tako rekoč dnevna popravila, vse to nas je privedlo do tega, da smo sklenili pripraviti temeljito preventivno akcijo. Analize so namreč pokazale, da so nam v letu 1962 mesečno stali 3—4 ključni stroji in smo zaradi teh zastojev izgubili ekvivalent proizvodnje, ker zastojev nismo mogli nadomestiti.

Prva akcija, ki smo jo podvzeli v tem smislu, so bili seveda kadri. Imeli smo neizpolnjena delovna mesta orodjarjev. Že v septembru mesecu smo dali potrebo za orodjarje, in sicer najprej za izpopolnitev prostih delovnih mest, na katerih smo zaposlili mlade absolvente industrijske kovinarske šole. Pokazalo se je, da je tudi to premalo. Zato smo na račun drugih delovnih mest zaposlili dodatno število orodjarjev. Še več — samoupravni organi so z razumevanjem podprli to akcijo; obenem pa je to akcijo podprlo tudi obratovodstvo remontne delavnice — in rezultat sodelovanja je bil dogovor, da EE 1 plačuje orodjarje, ki se pričakujejo v remontni delavnici, delajo pa izključno na napravah, ki pridejo v remont EE 1. S tem smo pridobili dvojno korist. Prvič smo pospešili popravilo naših strojev, in drugo — vedeli smo, da bomo s temi kadri dobili dobre orodjarje, ki bodo poznali naše stroje, strojne dele, obenem pa spoznali remontno delavnico in možnosti popravil odnosno tudi stroje v remontni delavnici tako, da bodo lahko v pomoč tudi tej delavnici. Poleg vsega tega pa še pridobili tudi na disciplini, tu mislim tisto poklicno disciplino, ki ne dopušča, da bi se nekaj popravljalo le toliko da gre, temveč da se lotijo vsakega dela z polno resnostjo in odgovornostjo. To pa je možno le v delavnici, kjer so povsod okrog njih strokovnjaki, njihovi stanovski tovariši, ki imajo že veliko let prakse in tudi smisel za poduk.

Uspeh ni izostal. Kontakt in nadzorovanje nad delom in ukom teh orodjarjev sta privedla do novih sklepov in akcij. Tako je na primer na osnovi analize tega dela postalo jasno, da bodo morali opraviti to šolo vsi novo sprejeti orodjarji v ciklusu 6 mesecev, da se zamenjujejo na delovnih mestih po delavnicah v obratu.

Naslednji ukrep, ki je sledil po 4-mesečnem pričevanju, je bila prva preventivna akcija, ki jo vršijo sedaj novi orodjarji.

Vsako prvo nedeljo v mesecu je obvezno čiščenje elektro varilnih strojev pod nadzorstvom mojstra. To je obenem tudi pregled stroja, s tem da zapišejo vse pokvarjene strojne dele, ki morajo biti v prihodnjem ciklusu zamenjani; da zrišejo strojne dele, ki niso standardizirani; da očistijo vse stikalne površine elektro prevodnikov in da prečistijo vse cevovode hladilne vode, v katerih se nabira pesek.

In rezultat — boljše varenje, manj jeze, večja produktivnost dela, neprekinjeno delo in zavest, da na enem delu strojnega parka ni pričakovati večjih presenečenj.

Naslednji ukrep, ki ga je delavsko samoupravljanje v EE 1 z razumevanjem podprlo, je bil: namestitve delovodje orodjarjev v EE 1. Trenutno sicer honorarno za določeno dobo, kljub temu pa ukrep, ki — dodatno k prvemu — prinaša neprecenljive koristi. K temu še sreča, da smo dobili specialista, ki pozna vse naše stroje in jih je že leta in leta popravljaj.

V letošnjem letu mora samo v oddelku stiskalnic v generalni remont 12 stiskalnic. Če bi s sedanjim zasedbo remontni oddelek izvršil 8 generalnih remontov, bi s tem bile njegove kapacitete izčrpane. Ker pa so tu še stroji v vseh drugih delavnicah in poleg tega še remont, ki niso enkratni temveč vsakodnevni, je bilo nujno, da ta problem rešimo. Rešitev je omenjen ukrep.

In rezultat. Vse orodjarje po stroškovnih mestih smo podredili enotnemu vodstvu. Na primer, — Opazimo okvarjeni strojni del. Stroj se ustavi. Vsi razpoložljivi orodjarji po delavnicah se angažirajo pod strokovnim vodstvom.

Strojni del se odmontira, takoj skicira in v kolikor je še sposoben za nadaljnje delo, zopet vgradi s tem, da se čimprej zahteva izdelava novega. To je en primer od stotih, ki se pojavljajo. Poleg tega pa še strokovna evidenca dela orodjarjev, regulacija sklopov in zavor. Kontrola mazanja in čiščenja strojnih delov ter kontrola pravilnega delovanja varnostnih pripomočkov. Enako kot v prvem slučaju, pa spada k njihovem stalnemu delu še zamenjava vseh standardiziranih strojnih delov takoj po njihovi izrabljenosti, priprava teh delov in skrb, da so na zalogi. Z eno besedo, preventiva, ki je nujna in ki je pri sedanjem nevdržnem stanju strojnega parka nadvse potrebna.

Zelimo samo še, da bi nam pri našem delu pomagali tudi forumi in službe, ki nam pri tem delu lahko pomagajo in da bi pri servisnih službah našli več razumevanja in hitrejših ukrepov kot pa je to primer do danes.

Drago Dolžan

DELO DELAVSKEGA SVETA EKONOMSKE ENOTE 1

Majhen obračun...

Dobrih 14 mesecev nas loči od uradnih volitev v samoupravne organe. Najvišji forum EE je DS v katerem je zastopanih iz 9 zborov proizvajalcev, kateri štejejo skupaj 717 članov, 29 članov DS.

Že na prvem zasedanju novoizvoljenega DS smo izvolili komisijo za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, komisijo za tehnično zaščito dela, komisijo za reševanje prošenj in pritožb in disciplinsko komisijo.

Med mandatno dobo smo izvolili še občasne komisije, katere so imele konkretne naloge, postavljene od DS EE. Med vsemi komisijami moram omeniti najbolj obremenjeni komisiji za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja ter disciplinsko komisijo.

Z rekonstrukcijo in uvedbo linijske proizvodnje je bilo potrebno sprejeti večje število novih delavcev. Zato je ta komisija v času od izvolitve do danes obravnavala 214 vlog za sklenitev delovnega razmerja. Od tega je bilo sprejetih 178 moških in 26 žensk. Druge kandidate je komisija odklonila, ker so bili fizično preslabi, alkoholi, ali že poprej disciplinsko odpušteni iz podjetja. Razen tega je komisija obravnavala še odpovedi delavcem katerim poteče delovno razmerje zaradi upokojitve.

Disciplinska komisija je skupaj s pravnim referentom obravnavala 40 prijav zoper kršilce discipline in izrekla naslednje kazni: opominov 6, ukorov 15, denarnih kazni 9, strogih javnih ukorov 7 in odpust iz podjetja 1, oproščena kazni pa sta bila 2.

Komisija za reševanje prošenj in pritožb ni bila polno zaposlena, ker je bilo pri DS zelo malo vloženih prošenj. Pritožba je bila vložena samo 1, to pa je reševal DS na rednem zasedanju.

Najmanj delavna je komisija za tehnično zaščito dela kljub temu, da je odgovorna za vse nastale poškodbe in nesreče, katere se pojavljajo. Komisija se sestaja le občasno z vodstvom HTV službe, do danes pa še nima pravilnika, ki bi ji služil kot vodič pri preprečevanju nezgod.

Na rednih sejah DS EE - obravnavamo in sprejemamo plane za tekoče mesece, člani iznašajo probleme ter dajejo koristne predloge, ki pri reševanju tekočih nalog ugodno vplivajo na sam proces dela. Na zadnjih sejah smo pogosto govorili o racionalizacijah, ki so bile osvojene v zadnjem desetletju. Ugotovljeno je bilo, da je mnogo racionalizacij, ki niso rentabilne za EE. Sprejet je bil sklep, da te racionalizacije ukine mo ter se povrtno na star način proizvajanja. Da pa posamezne

Potreba po kadrih v EE 7

Kot je že znano, je upravni odbor na eni zadnjih sej razpravljajal o gradnji nove orodjarne in je bila o tem razprava tudi na skupščini, ki je sprejela s tem v zvezi določene sklepe. Vodstvo EE 7 je pretekli teden na podlagi tega ugotavljalo potrebe po strokovnih kadrih za bodočo orodjarno. Iz razprave je razvidno, da težijo zlasti v mehanični delavnici in sedanjih orodjarni za tem, da naj bo delo organizirano načrtno in smotrno, za kar je potrebno, da se postavijo vodje skupin v orodjarni, kakor v strugarni. Teh vodij skupin naj bi bilo v orodjarni sedem, v strugarni pa dva. Vsi bi bili vključeni neposredno v delovni proces.

V zvezi s tem so dali upravnemu odboru naslednji predlog za ustanovitev delovnih mest skupinovodij:

- skupinovodja za rezilna orodja;
- skupinovodja za vlačilna orodja;
- skupinovodja za izdelovanje orodij za vlivanje umetne mase;
- skupinovodja za brušenje

- raznega orodja;
- skupinovodja za popravilo, izrabljenega orodja vseh vrst;
- skupinovodja za rezkalne stroje;
- skupinovodja za skobelne stroje.

Na sestanku so ugotovili, da zadostujeta za potrebe orodjarne dva varilca, druga dva varilca pa naj bi se preselila v strojno ključavničarski oddelek.

Mnogo so razpravljali tudi o tem, kako rešiti problem dostave materiala iz skladišč, ugotavljanja potreb po pravočasni dostavi materiala in se končno zedinili, da je zato potrebno novo delovno mesto z nazivom »referent — orodjar za nabavo in razporeditev materiala.«

Ugotovili so, da jim skladišče ne dostavlja materiala tako, kot bi bilo potrebno, da bi delo hitreje potekalo. Skladišče jeklene pločevine zahteva od njih, da si material sami pripravljajo, namesto da bi ga pripravili oni po dostavljenih nakaznicah.

Sklenili so, da bodo zahtevali od skladišča pločevine, naj pripravijo zahtevani material po nakaznicah sami in da ne bodo dajali za opravljanje tega dela svojih delavcev.

V zvezi s kadri predlagajo, naj jim kadrovsko socialni sektor dostavi seznam vseh zaposlenih orodjarjev v podjetju, kakor tudi strugarjev, da bi tako lažje izbirali potreben strokovni kader za novo orodjarno.

Nove kadre bodo sprejemali samo po potrebi. Želijo pa, da si strokovni kader izberejo sami, sicer pa imajo za to pravico po internem pravilniku o delovnih razmerjih, saj imajo svojo komisijo za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, ki o tem zakonito odloča.

Ugotovili so tudi to, da je treba posvetiti večjo pozornost delovni disciplini, za kar naj se zavzamejo vsi zbori proizvajalcev ter partijska sindikalna organizacija v njihovi ekonomski enoti. —ej

Ivan Leben

Sindikati o proizvodnih problemih

V preteklih dneh so bili občni zbori sindikalnih podružnic ekonomskih enot. Med njimi je imela tudi ekonomska enota 6 sindikalni občni zbor, na katerem so pregledali dosedanje delo in si zastavili naloge za prihodnje.

Ugotovili so, da je sindikalni odbor te ekonomske enote med letom tesno sodeloval z delavskim svetom in da je ves čas zasledoval delo centralne sindikalne podružnice. Med letom so imeli 7 sej, izmed katerih jih je bilo največ posvečenih proizvodnji in pogojem dela.

Sindikalna podružnica v ekonomski enoti 6 je med letom pogosto razpravljala o precizizaciji sindikalnega dela, pri čemer so si pomagali tako, da so vneto sledili razpravam, ki so bile objavljene v dnevnem časopisu in se kasneje na sestankih pomenkovali o tem. Mnogo so govorili in pogosti so bili predlogi, ki so zadevali proizvodnjo in kakovost izdelkov. Pogovarjali so se o proizvodnem planu in sledili njegovi realizaciji in naposled z veseljem ugotovili, so ga izpolnili navzlic težavam pri izdobi surovin. Dokajšnja nadlega je tudi z oblogami pri topilnih pečeh, kjer imajo poslednji čas tlačno maso slabše kakovosti. V teh dneh poskušajo s tlačno maso domače izdelave.

Nedvomno pa je glavni problem pri njih ta, ki tudi vpliva na slabšo kakovost, da je neustrezno vskladiščenje vsega materiala.

Vendar tu ni moč pričakovati rešitve prej, dokler ne bo zaključena rekonstrukcija topilnice in barvnega mlina, s katero so pričeli v teh dneh.

Ob koncu so sprejeli še več sklepov. Med drugim tudi ta, da bodo vložili vse napore za doseg proizvodnega plana in dvig kakovosti izdelkov.

Konrad Končan

Koristen ukrep

Znano je, kako nekateri tovariši slabo ravna s porcijami, v katerih serviramo topli obrok. Porcije razmetavajo tako, da se emajl okruši, kar je seveda poleg škode ki nastane, škodljivo tudi za zdravje.

Predsedniki zborov proizvajalcev ekonomske enote 1 so na zadnji seji obravnavali tudi to vprašanje in sklenili, da opozorijo vse delavce, naj pazijo na porcije, v katerih prejemajo topli obrok. Kdor bo namerno poškodoval porcijo, bo moral plačati škodo v petkrat večjem znesku.

Vsekakor koristen ukrep!

EJ

Pomagajte nam

Uredništvo našega časnika naproša vse udeležence prvomajskih proslav pred in med vojno, da se osebno zglasijo v našem uredništvu ali se nam pa javijo z dopisnicami na naš naslov. Zbiramo spomine na praznovanje delavskega praznika, hkrati nam je pa dobrodošla vsaka dokumentarna fotografija tistih dni. Odveč je pisati, da vse sestavke in fotografije, ki bodo objavljeni, dobro honoriram.

Uredništvo

Veliko se govori in piše o rekreaciji (fizični in psihični) v podjetjih. Mnenja so deljena. Ali imamo potrebna sredstva za to in če so — ali so racionalno naložena? Ali rekreacija vpliva na dvig proizvodnosti? In kako vpliva itd., itd. Vsa ta vprašanja se vsiljujejo tudi nam. Zato smo sklenili, da bomo nekaterim ljudem zastavili vprašanja:

1. Ali sodite, da je v podjetju potrebna rekreacija (fizična in psihična)?
2. Če smatrate, da je potrebna — ali mislite, da bo vplivala na dvig proizvodnosti?
3. Menite, da je potreben profesionalni delavec za usmerjanje rekreacije?

Ta vprašanja smo postavili prvemu tovarišu Francu Belaku, predsedniku IO sindikata. On nam je odgovoril naslednje:

● Smatram, da bi rekreacija oziroma rekreacijsko delovanje delovnih ljudi v tovarni bilo nujno potrebno. Imam pa pomisleke, ki so predvsem v zvezi z materialnimi stroški in prostori za izvajanje te dejavnosti. Smatram namreč, da bi rekreacijsko udejstvovanje zahtevalo precejšnja finančna sredstva predvsem za nabavo nepotrebnega inventarja in izgradnjo ali usposobljenje prostorov za to dejavnost. Če pa teh pomislekov ne bi bilo oziroma če bi bila za to ustrezna sredstva kar pa mislim, da jih ni, bi bilo potrebno to vrsto izventovarniškega udejstvovanja naših delovnih ljudi čim prej oživeti.

● Smatram, da bi ta način udejstvovanja ugodno vplival na dvig proizvodnosti, saj se človek po osemurnem delu želi in mora spočiti. Pasivni počitek, to je, da se človek po napornem delu vleže, pa ne vpliva ugodno na človekovo počutje, temveč je nujno potreben aktivni počitek, počitek in zadoščenje, ki ju nudi le kulturna zabava in šport.

● Zaenkrat z ozirom na navedene težave ne. Če bi pa šli v načrtno rekreacijsko dejavnost, bi pa bilo to nujno potrebno.

Zahvalili smo se tovarišu Belaku in postavili vprašanje tudi tovarišici Jožici Černecki, predsedniku TK LMS.

● Mladini našega kolektiva manjka kulturnega in športnega razvedrila. Precej časa že govorimo, da bomo v Gaberju pri »Svobodni« odprli mladinski klub, kjer naj bi mladina našega kolektiva našla razvedrilo. Sedaj smo se pa povezali z LT, katera nam nudi prostore in upamo, da bomo že v začetku marca nudili mladini tisto, kar si želi in kar po osemurnem napornem delu potrebuje. Mislim, da »Samopostrežba«, kjer se sedaj mladina zbira in tudi drugi celjski lokali, ne bodo nudili mladini tistega, kar potrebuje, na dostojni višini. Kar zadeva športno udejstvovanje je mladina kolektiva pokazala voljo, zato smo v preteklem letu nabavili rekvizite za nogomet ter smo te rekvizite tudi uporabljali za tekme med EE in mladinci iz aktiva.

● Vsekakor bi masovno športno in kulturno udejstvovanje vplivalo na dvig produktivnosti dela. To mislim zato, ker če se nekdo po osemurnem delu zapre v sobo, kjer tudi spi, se ne odpočije, temveč se še bolj utruji. Zato je ne le mladini, temveč tudi starejšim potrebno po delu razvedrilo.

● Mislim, da bi kolektiv, kjer je zaposlenih preko 2900 delavcev in preko 750 mladih ljudi, potreboval profesionalnega delavca, katerega skrb naj bi bila, da čim več ljudi vključi v razna športna in kulturna društva, v katerih naj bi mladi ljudje našli, kar potrebujejo, ter nam ne bi bilo treba toliko kritizirati, ko vidimo mladino v vseh lokalih, ne pa tam, kjer je potrebna.

Vprašanje smo postavili tovarinu Mirku Jančigaju, asistentu obratovodje v EE 1 in sekretarju TK ZKS. Odgovoril nam je:

● Vedno hitrejši tempo proizvodnje zahteva od vsakega posameznika vedno večje fizične in

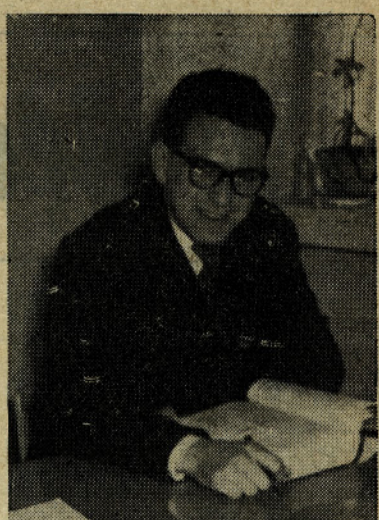
Franc Belak

Jožica Černecki

ing. Miro Jančigaj

Franc Berginca

ALI SMO ZA REKREACIJO ?

duševne napore. Izrazito se pojavlja problem duševne in fizične utrujenosti pri opravljanju, pri katerih je produktivnost odvisna predvsem od marljivosti in vztrajnosti delavca. Velika večina delovnih mest v naši redni proizvodnji (robljenje, oblikovanje, nanašanje emajla itd.) je odvisna od delavčevih sposobnosti. Pri prehajanju na vedno večje serije postaja delo vedno bolj monotono in brez odmorov, ki so jih imeli delavci med prevpenjanjem orodja. Pri teh odmorih si delavec ni samo razgibal svoj organizem (pri določeni operaciji se posamezni deli organizma ne gibljejo), temveč se je predvsem duševno sprostil in okrepil. Pri prehajanju na serijsko proizvodnjo pa bo obremenitev vedno večja. Pričakujemo lahko vedno večjo nervozo med delavci, nestrpnost in nezanimanje za probleme v okolici.

Zaradi teh pojavov, ki bodo vedno bolj pogosti in izrazitejši, lahko ugotovimo, da moramo misliti na fizično, predvsem pa na duševno rekreacijo delavca in lahko tudi trdimo, da je nujno potrebna. Posebno vprašanje pa je oblika rekreacije, ki mora biti izvedena v takem okviru in sistemu, ki bi pritegnila delavca in ga resnično okrepila.

● V vsakem primeru rekreacija delavca vpliva na zvišanje produktivnosti, kar ni potrebno utemeljevati.

● Odvisno od oblike bi bilo potrebno tudi primerno izvesti organizacijo rekreacije. V kolikor sam sistem zahteva delo celega človeka, bomo morali nastaviti posebnega človeka (morda tudi dva ali več).

Od tovariša Franca Berginca, industrijskega psihologa, smo dobili naslednji odgovor:

● Vsaka organizirana rekreacijska dejavnost v delavskem kolektivu je vsestransko pozitivna. Poiskati in najti je treba tiste oblike dejavnosti, ki so najbližje kulturnemu in ostalemu življenju delavca — proizvajalca.

● Čeprav je točno nemogoče zmeriti, v kakšni meri vplivajo rekreacijske dejavnosti na dvig proizvodnje, lahko z gotovostjo trdimo o pozitivnem učinku. Rekreacijske dejavnosti so v glavnem pozitivne zaradi tega, ker se pri njih telesno in duševno spo-

čijemo. Znano je, da je aktivna oblika odmora pri tistih delavcih, ki ne opravljajo težkega fizičnega dela boljša, kot pa pasivna. Z drugimi besedami, bolje se spočije, če se v prostem času ukvarja s svojim »konjičkom«. Lep primer za to je tudi predvajanje glasbe ob delu, ki zelo vpliva na dvig proizvodnje.

● Da v okviru sindikalne organizacije sistemizirati delovno mesto, ki bo plačano, ne pa osnovano na principu »svobodne samoiniciativne dejavnosti«.

Če na koncu rezimiramo odgovore pridemo do zaključka, da je rekreacijska dejavnost v tovarni

potrebna, da bi vplivala na psihično in fizično razpoloženje delovnih ljudi in s tem v zvezi na dvig proizvodnosti in da je treba čim prej najti ustrezno obliko za njeno poživitev.

Ko smo opravili to akcijo, smo jo smatrali samo za začetek širše diskusije in bi bilo zato prav, če bi to z razpravo o potrebni ali nepotrebnosti rekreacijske dejavnosti razširili na delavce v obratih, da tudi oni povedo svoje mnenje. To akcijo bi pa seveda lahko izvedel sindikat ali mladina, naš časopis pa bi spremljal rezultate ankete.

K

Nova organizacijska shema

Vodstvo EE-1 in 2 ter posamezne službe v EE-8 so skupno z organizacijskim oddelkom izdelali predlog za spremembo dosedanje organizacijske sheme teh ekonomskih enot. Predlog je obravnaval upravni odbor na seji dne 2. 3. 1963 in ga z določenimi pripombami predložil skupščini. Skupščina podjetja se je na zasedanju dne 15. 3. 1963 zedinila za nekatere spremembe predloga.

KOVINSKO PREDELOVALNI OBRAT II

Doslej veljavna organizacijska shema je predvidevala naslednja delovna mesta v vodstvu obrata: obratovodja, asistenta, administratorja, inštruktorja praktičnega pouka in delovodje posameznih oddelkov. Obratovodja je bil neposredno nadrejen navedenim delovnim mestom. Delovodje v oddelkih: prirezovalnica, vtiskovalnica ročajev, izdelovalnica kopalnih kadi, alu oddelek in skladišče polizdelkov so bili neposredno

nadrejeni neposrednim proizvajalcem ter je bil pri dopoldanski in popoldanski izmeni le en delovodja. Vtiskovalnica pa je imela samo enega delovodjo, ker niso delali v dveh polnih izmenah. V oddelkih vlačilnih in oblikovalnih strojev in kleparnici pa so imeli delovodje (1 dopoldne in 1 popoldne) neposredno podrejene vodjem skupin.

Dejansko stanje v tem obratu pa je nekoliko drugačno, ker ima obrat po sklepu samoupravnih organov še vodjo izmene.

Novi predlog se bistveno razlikuje od dosedanje sheme. Po tem predlogu ima obratovodja podrejene: asistenta, administratorja, smenovodjo, organizatorja strokovnega izobraževanja, obratnega tehnologa in terminca. S tem je postal smenovodja neposredno nadrejen delovodjem oddelkov. Delovodje v oddelkih: prirezovalnica, izdelovalnica ročajev in alu oddelek so samo v dopoldanski izmeni, na dopoldanski in popoldanski izmeni pa je še delovno mesto vodje skupine. Skupinovodje na obeh izmenah so neposredno nadrejeni neposrednim proizvajalcem. V vtiskovalnici smo ustanovili še delovno mesto vodje skupine. V oddelku vlačilnih in oblikovalnih strojev so 4 delovodje (2 dopoldne in 2 popoldne) tako, da ima prvi delovodja trake, drugi pa ostale stroje. V izdelovalnici kopalnih kadi, kleparski delavnici in skladišču ni novih predlogov razen, da je delovodja v skladišču polizdelkov direktno odgovoren obratovodji.

EMAJLIRNICA

Doslej veljavna shema v tem obratu je predvidevala naslednja delovna mesta: obratovodja, asistent, administrator, inštruktor praktičnega pouka in delovodje posameznih oddelkov in izven.

Nova shema vodstva je enaka kot v EE-1 s to razliko, da je ustanovljeno še delovno mesto »terminca za usluge« v dopoldanski

in popoldanski izmeni. Sprememba je tudi pri delovodjih na elektro konti pečeh. Doslej je bil en delovodja na vsaki izmeni na konti II in EKO I, kakor tudi na konti peči pod enim vodstvom tako, da je en delovodja v dopoldanski in en v popoldanski izmeni. V sestavljalnici pa je ustanovljeno novo delovno mesto vodje skupine v popoldanski izmeni.

VOĐSTVO IN SERVISNE SLUŽBE

V sektorju ekonomike so naslednje spremembe: V plansko analitičnem oddelku je ustanovljeno novo delovno mesto »referent za konjunkturo službo«. Delovni mesti »analitik inozemskega tržišča« in »analitik tuzemskega tržišča« se združita v eno delovno mesto z nazivom »analitik tržišča« z istim številom zaposlenih. Razvojni oddelek je razširjen in sicer: vodja oddelka, konstrukter za kolesa in odpreske, konstrukter za grelne naprave ter tudi konstrukter za opremo (kuhinjsko in sanitarno), konstrukter za vse vrste posode, tehnolog za površinsko obdelavo (emajljanje, lakiranje in pocinkanje), tehnolog za novo tehnologijo, tehnolog za surovinsko obdelavo, ekonomist in administrator. V sektorju ekonomike je ustanovljena tudi skupina za strojno obdelavo podatkov IBM z delovnimi mesti »vodja oddelka« in »organizatorji«.

V investicijskem sektorju se delovno mesto »konstrukter projektant« prenese iz oddelka za izvajanje investicij v oddelek za planiranje investicij.

V domači komercialni je ustanovljeno delovno mesto »administrator II« v prodajnem oddelku.

V tehničnem sektorju je ustanovljeno novo delovno mesto »asistent tehničnega direktorja«, »referent za elektroenergijo« in »referent za kooperacije«.

V računovodstvu pa so nova delovna mesta »strojni finančni knjigovodja«, »strojni saldakontist« in »likvidator socialnih dajatev«. V knjigovodstvu osebnih dohodkov je znižano število zaposlenih na delovnih mestih »knjigovodja osebnih dohodkov« in je ustanovljeno delovno mesto »administrator I«.

MR

Gospodinjski krožek razstavljal

OB DNEVU ŽENA so priredile članice gospodinjskega krožka lično razstavo. Prikazale so, kako je moč z našimi izdelki aranžirati pogrinjke brez plastične posode in porcelana. Pripravile so pogrinjke za zajtrk, kosilo in večerjo. (Foto: David)

V Afrika...

(Nadaljevanje)

Bralec se bo gotovo vprašal, kakšna je tropska pokrajina. Priznati moram, da pravega podeželja v našem smislu, razen z letala, pravzaprav sploh nisem videl. Službene dolžnosti, to je obiski pri trgovcih, so me zadrževale samo v mestih. Sicer pa sem si na vožnji od letališča do mesta lahko ustvaril predstavo o pokrajini: na obeh straneh ceste same palme, palme vseh vrst in velikosti. Med palmami pa kolibe brez vrat in brez oken. Čeprav je ravnina, ni nikakršnega razgleda, kajti v vse smeri sega v nedogled sama gosta džungla. Za izlet v notranjost pragozda mi je manjkalo časa in — podjetnosti. Privoščil sem si samo izlet z barko po zalivu Apapa. Domneval sem, da vsaj na vodi ne bom v napoto kuščarjem. Ko pa sem se na enega usedel, sem moral priznati, da je bil na barki prej kot jaz.

Nigerijci so zelo živahen narod. Velesajem, to je bila prireditelj za njih! Živčav na zagrebškem velesajmu je pravi pogreb v primerjavi s hrupom na velesajmu v Lagosu, vpitje pomešano z glasbo (angleške, ameriške, francoske popevke vseprek pomešano z domačim tamtam), tekanje in prerivanje, ki je bilo posebno živahno pred hlajenimi paviljoni.

Razna plemena imajo različne jezike. Tako različne, da se med seboj ne razumejo. Zato zna vsak domačin razen svojega jezika še angleškega. Zaradi praktičnosti so obdržali angleščino kot uradni jezik. Zanimivo pa je, da govorijo svojevrsno »kolonijalno« angleščino, ki jo je kljub preprostosti zaradi čudne izgovorjave spočetka težko razumeti. Dober del radijskega programa je posvečen učenju angleščine. Kadarkoli sem v hotelski sobi odprl radio, se je iz njega oglašil spikerjev »repeat the last sentence, please« (ponovite zadnji stavek, prosim) v tako vzpodbudnem tonu, da sem se večkrat zalotil, kako ponavljam stavke kot na primer »I forgot to have a haircut« (pozabil sem se ostriči). Pravzaprav mi ni uspelo ugotoviti, če se črnci sploh strižejo in brijejo. Ugotovil sem lahko samo to, da so vedno gladkega lica in gostih, kratkih in skodranih las, tako gostih, da si moški potisnejo svinčnik v lase, kakor pri nas za uho. Ženske pričeske pa so prava mojstrovina: lase imajo spletene v vsaj 50 tankih in kratkih kit, tako da izgleda glava kot šahovnica. Reči moram, da taka frizura na pogled niti ni tako napačna. Verjetno pa lasje evropske »kakovosti« niso primerni za tako pričesko, sicer bi jo pariški frizerji gotovo že vpeljali kot modno novost.

Angleži so zapustili mnogo togega formalizma. Kljub vročini se namreč ne spodobi, da bi šli v hotelsko restavracijo brez kravate ali na večerjo celo brez sukniča. Lahko se vam zgodi, da vam bo natakar diskretno zašepetal na uho, da ste napravili veliko nerodnost, kakor če bi pri nas na primer pozabili obleči hlače. Nekaj podobnega se je zgodilo skoraj meni, ker so mi komarji že prvo noč požrli edino kravato.

Na mojo reklamacijo pri sobarju, češ da sem sobo najel samo zase, ne pa tudi za kuščarje, kobilice in komarje, mi je leta brez zadrege pojasnil:

»Yes, massa, mosquitos like silk« (komarji imajo pač radi svilo). »Druge kravate spravite raje pod spalno mrežo!«

Pojasnilo, da je bila to moja edina kravata se mi je zdelo ne-

potrebno, kajti sobar je očitno sam uganil mojo zadrego:

»Zdaj pa ne boste mogli na večerjo, ker so trgovine že zaprte!«

»Saj ne grem večerjat v trgovino!«

»Vem, vem, massa.* Toda v našo restavracijo ne smete brez kravate! Ali vam naj priskrbim nekaj lepih kravate?«

»A tako! Hvala za pojasnilo. Kravate si bom kupoval sproti, da se ne bi komarji preveč zredili!«

Nigerijci imajo radi razprave o politiki in gospodarstvu. Enkrat sem imel priložnost prisotvovati razpravi. Sedel sem na vrtu velesajmske restavracije in se boril z nožem in vilicami z ocvrtim golobom, ko nas je pravi tropski naliiv pregnal pod streho, ki pa je bila dosti premajhna, da bi lahko sprejela vse goste. Priboril sem si nekako stol pri eni od treh miz, medtem ko se je vsaj sto drugih gostov, domačinov, stoje tiskalo kot sardine in se borilo za prostor pod streho. Čeprav do najbližjega paviljona ni bilo več kot kakih petdeset korakov, ni nobeden tvegala šprinta skozi tak naliiv. To je trajalo skoro celo uro. Medtem sem seveda že nekako pospravil vsebino svojega krožnika. Ker sem še naprej sedel, sem za svojim hrbtom nehote slišal razgovor dveh črncev, ki se nanašal na to, da bi lastnik restavracije pravzaprav moral prositi mene, da odstopim svoj sedež še drugim, ker pa sem belec tako kot on (lastnik), tega seveda ne bo storil, češ še vedno je toliko diskriminacije, da belec ne bo odstopil sedeža črncu.

Njun razgovor me je začel zanimati, posebno še, ker je postajal vse bolj načelen. Zato sem vztrajal na svojem sedežu, kakor da se me razgovor ne tiče. Iz nadaljevanja razgovora, kateremu se je pridružilo še več gostov (vsi so bili Afričani) sem razumel, da je bil eden od govornikov iz Ibadena, drugi pa iz Kameruna. Diskusija je posta-

jala čedalje bolj živahna in splošna, in sicer najprej o odnosih med domačini in Evropejci, o politiki vlade proti Veliki Britaniji, bivši matični državi, o gospodarstvu Nigerije v pogojih neodvisnosti itd. itd. Ko je dež ponehal, prav tako nenadoma kot je prišel, so ostali še najbolj vneti diskutanti. In teh ni bilo malo. Slišal sem lahko sila zanimiva mnenja o notranji in zunanji politiki Nigerije in drugih sosednjih držav, podkrepljena tudi s citati iz del raznih filozofov in govorov afriških leaderjev.

Ker sem bil takorekoč jaz povod za to burno diskusijo, sem se moral nazadnje oglasiti, da sem vsaj povedal, kdo sem in kaj delam v Nigeriji. Reči moram, da sem bil hrupno sprejet v njihov »diskusijski krožek«, ki se je nadaljeval ob coca-coli in viskiju še dolgo potem, ko se je na nebu že videl južni križ. Incident, ki je dal povod za začetek debat, je bil hitro pozabljen in zalit z dvojnimi ginom.

Poglavje zase je promet v Lagosu. Morda si bo kdo predstavljajal, da v Afriki ni takšnega živahnega mestnega avtomobilskega prometa kot v Evropi. Krepko bi se zmotil. Prometni stražniki v kratkih hlačah in z belimi čeladami se komaj borijo z rekami avtomobilov vseh mogočih znan in letnikov. Cestnoprometnih predpisov ne jemljejo pretirano resno. Kljub pravilu levega velja načelo: vozi, kjer imaš prostor. Taksisti lahko dobiš na vsakem koraku. Vozniki nakazujejo spremembo smeri z rokami — na svetlobne signale se nihče ne ozira — in gestikulirajo iz taksijev: »Massa, kam naj vas peljem?« Ponudba je tolikšna, da se komaj otrsaja. Taksimetri so predpisani, vendar so v večini primerov »pokvarjeni«, tako da voznik »od oka« izračuna voznilno, ki jo seveda zaokroži znatno nad tarifo. Tujca običajno opozorijo na to laško posebnost z nasvetom: s taksijem brez taksimetra se ne vozite! Če sem se slučajno vsedel v taksi s pokvarjenim taksimetrom, ga je na zahtevo, naj ustavi, da bom izstopil in vzel drug taksi, voznik začuda hitro »popravil«.

Desetdnevno bivanje v Lagosu mi je kar hitro poteklo in moral sem razmišljati o nadaljevanju poti v Kamerun.

(Se nadaljuje)

*Massa, popačenka za mister, gospod.

Stop! Vse ima svoje meje...

V našem družbenem sistemu je z ustavo in drugimi zakonitimi predpisi zajamčena svoboda misli, kar pomeni tudi izražanja misli in prepričevanja, vendar se ta svoboda ne sme izrabljati nekaznovano preko dovoljenih mej.

Dokler se kritika ali razpravljanje nanaša na razmere in delo neke organizacije, društva, ustanove ali podjetja ter je kritika splošna, ne moremo toliko grešiti, če zapademo nehote v kako netočnost, če nismo prepričani ali celo nimamo dokazov za to, kar govorimo. Vse netočnosti so pač opravičljive, ker iznašamo stvari v želji, da bi se te v medsebojni razpravi razčistile zaradi tega se ne bomo tako hitro pregrešili v taki meri, da bi bili klicani na odgovornost ali bili celo kaznovani. Docela drugače pa je, kadar se pri javnem nastopanju, kritiki,

na. Med te osnovne pravice človeka spada predvsem zaščita njegovega človeškega dostojanstva, zaščita njegove posebne integritete in nedotakljivosti ter je vsako dejanje, ki poruši to dostojanstvo in mir človeka, protipravno in kaznivo. Nepravilno bi bilo tedaj mišljenje, da se sme na raznih zborih in sestankih — čim se nekaj javno razpravlja — napadati posameznike, jim očitati karkoli, češ, saj je govorjeno na javnem sestanku kot kritika z izgovorom, da razčiščujemo razne zadeve; da je to v interesu skupnosti in da je vse to dovoljeno in nekaznivo, četudi se pri tem koga obrekuje, opravlja ali mu očita kaznivo dejanje.

Po našem kazenskem zakoniku poznamo kazniva dejanja zoper čast, in dobro, ime, kamor spadajo obrekovanje, opravljanje, žalitev in očitanje kaznivega dejanja z namenom zaničevanja.

Obrekovanje predstavlja očitane neresničnih dejstev, dejanj, opravljanje pomeni raznašanje raznih resničnih ali neresničnih stvari iz družinskega in osebnega življenja posameznika, žalitev je pa osebno podcenjevanje z raznimi oblikami žaljivega izražanja. Očitanje kaznivega dejanja pa pomeni nekomu očitati, da je storil kaznivo dejanje ali da je bil obsojen zaradi kaznivega dejanja. Vsa ta dejanja zoper čast so še posebej in težje kazniva, če so zagrešena javno to je na javnem sestanku, v tisku, radiu, televiziji itd.

Najhitreje in najlažje pride na sestanku do obrekovanja pa tudi do očitanja kaznivega dejanja, redkejši so primeri opravljanja, žalitev tudi ni izključena, četudi je likvidirana dostikrat kar na ta način, da se žalivcu odgovori z nasprotno žalitvijo in je stvar »poravnana«.

Pri obrekovanju se je treba zavzeti, da utegne raznašanje in zatrjevanje neresničnih dejstev imeti za prizadetega hude posledice, zlasti, če se to stori javno. Vzemimo primere, da se komu očita nepravilni postopki v službi neosnovano, nepravilno delo na delovnem mestu in odnos do ljudi, pristranost, nepravilno ocenjevanje, posebni odnosi, protekcija, zapostavljanje s strani predpostavljenih, namerno dajanje netočnih podatkov o kakem članu kolektiva, razno okoriščanje, privajanje stvari itd. Obrekovanje prehaja pogosto v očitanje kaznivega dejanja. Kaznivo dejanje, ki se očita, je lahko storjeno, pa storilec še ni preganjan ali obsojen, lahko pa je obsojen in je celo kaznen že prestal. V obeh primerih je takšno očitanje kaznivo, če je izvršeno z namenom zaničevanja. Storilec lahko dokaže resničnost svojih trditvev tako pri obrekovanju kot pri očitanju kaznivega dejanja, pa je vseeno kriv, če ne more izpodbiti okolnosti, iz katerih je razvidno ali se da sklepati, da je imel namen zaničevanja, škodovanja časti ali dobremu imenu. Kot takšne okolnosti razumemo iznašanje odnosno očitanje na nepravem mestu in brez osnove ali potrebe. Na prvem mestu iznašam stvari kadar se na sestanku ali seji ali v komisiji programsko obravnava delo, postopek ali dejanje dotičnika, na katerega se nanaša očitanje, na zasliševanju pred raznimi organi, v službi po službeni dolžnosti, pri dajanju raznih poročil in podobno. Da je iznašanje takrat storjeno, brez potrebe se razume, če se izvrši samoiniciativno na nekem sestanku, seji, komisiji in podobnih zborih, kadar ni na programu obravnavanje dejanj posameznika, kadar iznašanje ne doprinese neposredno k razčiščenju neke druge zadeve, kadar ne gre za službeno ali drugačno dolžnost pričanja in izpovedovanja.

(Nadaljevanje na 7. strani)

razpravljanju lotimo čisto točno določenih oseb, njihovega dela in življenja. V tem pogledu so meje, preko katerih ne smemo iti, da ne bi žalili, obrekovali ali celo opravljali posameznikov. Svoboda državljana, svoboda človeka v naši družbi je posebno strogo zaščite-

ni rekonstrukciji, o obisku pomembnih osebnosti v našem podjetju, o organizaciji našega izvoza, organizaciji na inozemskih tržiščih, o naših kupcih, ki so nas obiskali v tovarni, o obiskih inozemskih tržišč, o raznih mednarodnih sejnih, na katerih sodeluje tudi naša tovarna, novih proizvodnih, novih tržiščih, uvedbi sodobnih tehnoloških procesov ter nekaj iz življenja naših delovnih ljudi.

V naslednjih številkah bodo poleg člankov avtorjev iz naše tovarne prispevali svoj delež tudi naši zastopniki in kupci ter bo na ta način vsebina naslednjih števil vsekakor bolj bogata.

Komercialni bilteni za inozemstvo bodo distribuirani razen našim kupcem in zastopnikom tudi preko mednarodnih velesajmov, po večjih hotelih, vsem našim ambasadam in trgovskim predstavništvom, na aerodromih in drugod. To bo vsekakor ugodno vplivalo na široko afirmacijo našega podjetja v mnogih krajih sveta.

Doslej je naše podjetje dajalo določena sredstva za ekonomsko propagando v inozemstvu, vendar uspeh ni bil takšen kot smo ga želeli. Mišljenja smo, da je vzrok dosedanje neučinkovitosti ekonomske propagande v inozemstvu v tem, ker smo ekonomsko propagando usmerjali po običajnih kanalih in v publikacijah, ki niso specializirane in torej tudi naše sodelovanje v njih ni bilo in ni moglo biti v zadostni meri učinkovito. Upamo, da bo ta pomanjkljivost z izdajo našega komercialnega biltena, v katerem govorimo samo o našem podjetju, odpravljena. Jasn.

»Two lions enamel«

Pred kratkim je izšla prva številka komercialnega biltena naše tovarne za inozemstvo pod nazivom »Two Lions Enamel«, odnosno »Email-Deux Lions«. Cilj komercialnega biltena za inozemstvo, ki ga je začela izdajati naša tovarna je omogočiti našim kupcem in zastopnikom čim bolj spoznati naše izdelke in tudi težave, s katerimi se srečujemo. Bilten bo propagiral nove izdelke, ki jih uvajamo v naš proizvodni program; služil bo kot splošna in konkretna propaganda. Naloga biltena je še vzpostaviti čim tesnejše stike med našim kolektivom in našimi kupci ter zastopniki, saj so naši odnosi z nekaterimi od njih že skoraj prerasli poslovne odnose in postajajo v neki meri

že res odnosi kot bi naši zastopniki in kupci — grosisti bili neka vrsta podaljšane roke naše tovarne in njen sestavni del. Od izdajanja in distribucije teh biltenov si obetamo, da bodo v prihodnje ti stiki še tesnejši in da nam bo bilten tudi olajšal plasman naših izdelkov na mnogih inozemskih tržiščih.

Prva številka komercialnega biltena, ki je lepo ilustrirana s slikami naše tovarne, naših izdelkov, življenja naših delavcev, na naslovni strani pa je izredno lepa slika našega upravnega poslopja, fotografiranega ponoči.

Nekaj uvodnih besed k prvi številki biltena je napisal glavni direktor tovariš Vladimir Veber. Bilten pa vsebuje še članke o na-

Nekaj prvih števil biltena...

KADROVSKE VESTI

NOVOSPREDJATI: Korpnik Jože, Zdovc Jože, Grejan Edvard, Zupanc Franc, Lichtenegger Herman, Flis Milan, Čanžek Jože, Verk Ludvik — pog., Jevšinek Slavko, Lampret Franc, Dimec Ivan, Primožič Ivan, Knez Ladislav, Kugler Ivan, Rebersak Marija, Borštner Margareta — pog.

IZSTOPILI: Žvižej Ivan, upokojen; Miočič Šime, sporazumno; Burger Marko, sporazumno; ing. Kosi Vlado, na l. željo; Pečnik Roman, upokojen; Sajovic Hinko, upokojen; Kadilnik Maks, na l. željo; Zupanek Jože, inv. upokojen; Rojc Albert, k vojakom; Filej Franc, na l. željo; Pangerl Franc, k vojakom; Kotnik Franc, k vojakom; Motoh Viljem, k vojakom; Koštomaj Rudi, k vojakom; Planko Ivan, k vojakom; Arlič Edi, k vojakom; Pirnat Maks, k vojakom; Jašagarič Ibrahim, k vojakom; Mansuti Jože, k vojakom; Majcenič Karl, inv. upokojen; Vinder Dušan, samovoljno; Očko Stanko, samovoljno; Čoh Jože, na l. željo; Djurica Dane, na l. željo; Pilih Stanislav, na l. željo; Domuz Veseljko, sporazumno; Kohne Karl, potek pogodbe; Bobinac Franjo, na l. željo; Notersberg Vjekoslav, k vojakom; Toman Ivan, k vojakom; Štante Franc, k vojakom; Stropnik Karl, k vojakom; Zorenc Roman, k vojakom; Jelenc Janez, k vojakom; Zavski Jože, k vojakom; Pukl Rudolf, k vojakom; Jakopin Edvard, k voj.; Gabrovec Martin, k voj.; Voga Valter, k vojakom; Zidanšek Albert, k vojakom; Pintar Ivan, k vojakom; Lampret Franc, potek pogodbe; Orter Bogomir, k vojakom; Grudnik Viljem, k vojakom; Ograjšek Anton, k vojakom; Golež Friderik, k vojakom; Vrhovšek Anton, k vojakom; Markež Edvard, k vojakom; Bobnar Ivan, k vojakom; Gabrovec Ivan, k vojakom; Dolinšek Franc, k vojakom; Glasenčnik Stane, k vojakom; Žlender Emil, k vojakom; Podgorelec Jože, k vojakom; Ivenčnik Franc, k vojakom; Kulkovič Silvo, k vojakom.

Zenske:
Vatovec Uršula, upokojena; Vihernik Jožefa, upokojena; Hribernik Ljudmila, sporazumno.

POROČENI: ing. Jančigaj Mirko, Cilenšek Marjan, Kučera Zvone, Mirmik Venčeslav, Božič Janez, Ogrizek Erna, Veselak Stanislav, Pepel Ivan, Lipar Edi, Jovanović Radmilo, Napret Frančišek.

ROJSTVA: Korbar Peter — sin Nenad; Gaber Franc — sin Robert; Skrbinek Anica — sin Erih.

Iz večerne politične šole

V oddelku za mladinske kadre se je začelo resno in marljivo delo. Pripravljamo se na zaključne izpite, zato smo pohiteli s timskim delom. Mladinci iz našega podjetja, ki obiskujemo ta oddelek, smo si zadali nalogo, da to delo čimbolje opravimo, da bomo podjetju dokazali, da jim ni treba biti žal, da so nas predlagali v večerno politično šolo.

Oddelek je razdeljen na šest timov, katere tri vodijo mladinci iz našega podjetja. To so tovariši Slezinger Oto, Herček Hubert in Putnik Milan. Vsi trije so dobri mladi komunisti, polni volje do izobraževanja in do političnega dela.

Timsko delo je za naše mlade, še neizkušene glave dokaj težko. V začetku se nam je zdelo skoro nerešljivo. Delo vsebuje problematiko mladinskega političnega dela ter dela posameznih organizacij v odnosu do mladinske organizacije v podjetjih, kot so

naše podjetje, Cinkarna, Celjski tisk, Kovinotehna, Metka, okrajni in občinski komite in ostale ustanove. Pogovarjamo se s predstavniki njihovih organizacij o problemih v podjetju oziroma organizacijah, o njihovih izkušnjah in problematiki kadrovanja mladine, povezavi teh organizacij in podobno; kakršno delo pač ima posamezen tim. Ti intervjui nam delajo precej preglavic. Sicer smo do sedaj našli ljudi, ki so bili pripravljani pomagati nam, vendar imamo občutek, da nam ne povedo vsega — da nam vedno nekaj prikribovajo. Vse nam slikajo v najlepši luči, tako delo mladinske organizacije, kot delo mladih komunistov, njihovo izobraževanje in udejstvovanje v drugih organizacijah. Na drugi strani pa smo iz ankete, ki je krožila po njihovih podjetjih razvideli nekoliko drugačno sliko. Organizacije ne delajo tako dobro oziroma,

da se premalo zanimajo za delo mladine in da med njimi ni skoro nobene povezave. Tako smo že pri sestavljenem referatu skoraj izgubili pogum, ker vemo, da vse kar so nam povedali v obiskanih podjetjih ne drži povsem in da ravno zaradi tega naša timska naloga ne bo v celoti uspela.

Tudi naše podjetje bodo obiskali slušatelji večerne politične šole. V imenu vseh vas prosim, da jim nudite čimveč podatkov in da jih prijazno sprejmete. Ne bi bilo prav, da bi slušatelji politične šole iz našega podjetja odnesli vtis, da ni vse tako kot smo jih informirali.

Na koncu, ko bomo s tremo stali pred katedrom in brali svoje referate ter odgovarjali na vprašanja, vas vabimo, da nas poslušate in ugotovite, če je naše delo zadovoljivo in če smo odnesli iz politične večerne šole tisto, kar ste pričakovali od nas.

Sonja Simon

40 let dela v tovarni

Pred dnevi je naš sodelavec obiskal tovariša Stanislava Travnarja, ki dela v naši tovarni nepretrgoma 40 let. V tovarni se je zaposlil leta 1923, ko mu je bilo komaj 14 let. Delal je v raznih delavnicah in postal je dober varilec. Povedal je, da v štiridesetih letih službe ni nikdar zamudil službe in tudi »plavega« ni nikdar imel. Zelo dobro se spominja, kako je izgledala tovarna takrat, ko je prišel prvič v službo. Prostori so bili ozki in zatemnjeni za higiensko tehnično varnost pa se ni nihče brigal.

Kot sam pravi, je rasel s tovarno. Vendar s to razliko, da se je tovarna pomladila, sam pa se je postaral. Kljub težkemu delu, ki ga je opravljal dolga leta, se čuti še čil in gibčen. Še vedno redno telovadi. V mladih letih je bil dober telovadec pri Sokolu.

Kljub dolgim letom se mu zdi, da je ta čas hitro, celo prehitro minulo.

»Zelo sem vesel«, pravi tovariš Travnar, »da sem doživel svobodo, po kateri smo v starih časih toliko hrepneli. V naši socialistični domovini sem tako kot drugi tovariši po osvoboditvi rad delal s podvojeno silo za čim hitrejši gospodarski napredek podjetja in skupnosti.«

Ob štirideseti obletnici dela v tovarni mu naše uredništvo iskreno čestita in mu želi mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Letna sindikalna konferenca

(Nadaljevanje s 1. strani)
telj, ki zagotavlja višji standard, vse oblike rekreacije, večjo demokracijo in podobno.

V referatu smo zasledili tudi ugotovitve, da pri nas še vedno nimamo tovariških odnosov in da so »posamezniki postali iskalci krivcev«. Nedvomno bo ena naših glavnih nalog v prihodnje urejanje boljših medsebojnih odnosov.

Tovariš predsednik je med drugim tudi poudaril, da je kolektiv v preteklem obdobju dosegel pomembne gospodarske rezultate in da zastran tega preneka kritika ni bila umestna. Povečali smo tudi osebne dohodke predvsem delavcem z nižjimi obračunskimi osnovami. Začetek letošnjega leta kaže naše gospodarstvo v najlepši luči, vendar je treba izvesti nekateri naloge, ki so za nas bolj pomembne. To je prav gotovo v prvi vrsti poslovanje s tujino, nadaljevanje rekonstrukcije, stanovanjska izgradnja in zagotovitev varnejšega dela.

V referatu se je dotaknil še rekreacije in v tej zvezi potrebo po povečanih kapacitetah počitniškega doma, govoril je o obveščanju na sestankih kot obliki neposrednega informiranja, ki bo v pomoč našemu glasilu, o rehabilitaciji in o izobraževanju, za katerega je dejal, da je prav v zadnjem času storil kvaliteten premik.

O razpravi bomo poročali v prihodnji številki.

STOP! VSE IMA SVOJE MEJE...

(Nadaljevanje s 6. strani)

Zlasti pa se smatra, da je očitjanje odnosno iznašanje brez potrebe, če gre že za zastarela dejanja, za katera je nekdo bil obsojen ali tudi ni bil obsojen ali klican na odgovornost in so ta dejanja časovno odmakla tako, da se že tudi po raznih predpisih smatrajo zastarana. Tako na primer očitjanje nekega nepravilnega postopka v službi ali dejanja, o katerem se je že nekoč razpravljalo in razčiščevalo, ali očitjanje kaznivega dejanja, ki je storjeno pred leti ter je storilec bil kaznovan ali ni bil kaznovan, na primer sodelovanje z okupatorjem in podobne zarjave zadevščine, katerih pogrevanje ni v interesu skupnosti ter jih tudi sama družba smatra kot preživele. Saj so za kazniva dejanja določeni zastareli roki po katerih preteku tudi ni v interesu družbe, da se sploh še o njih razpravlja ali vrši kakršen koli pregon. Grešiti je človeško in vsaka družba prestopke kaznuje pa jih tudi odpušča pod določenimi okolnostmi in po določenem času, tako da je vsak storilec nato zopet polnopravni član družbe.

Izjeme so možne samo v določenih primerih, kjer se mora neko dejanje storilca upoštevati pri razčiščevanju na primer sprejema v neko organizacijo, na neko službeno mesto ali določeno dolžnost, za kar so pa v tem pogledu zahtevane in predpisane zakonite meje.

Po kazenskem zakonu se ne kaznuje, če se je nekdo pregrešil zoper čast in dobro ime sočloveka tedaj, če je to storil v resni kritiki, pri izvrševanju službene dolžnosti, pri politični in družbeni

dejavnosti, pri obrambi kakšnih pravic ali upravičeni koristi pod pogojem, da se iz okoliščin vidi, da ni imel namena zaničevanja. To je osnovno načelo, po katerem se moramo ravnati, kadar obravnavamo zadeve posameznikov. Držalo bo, da se smatra kot zaničevanje načelno vse, kadar gre za očitjanje raznih zastarelih, časovno odmaknjenih dejanj, kazni, obsoj itd. Pri tem bi bilo opozoriti še na okolnost tako imenovane anonimnosti. Ne smemo misliti, da ni podano neko dejanje zoper čast

in dobro ime posameznika, če tega imena v razpravi nišmo omenili. Zadostuje, da samo nekaj navzočih na sestanku pride takoj na to, koga misli tisti, ki razpravlja, v svojem razpravljanju. S tem je storjeno že obrekovanje ali opravljanje ter se ni mogoče izgovarjati na neko splošno razpravljanje. So ljudje, ki po svoji naravi uživajo v tem, da se stalno pravdajo, nekomu kaj očitajo.

Zatorej naj velja tudi pri razpravah: STOP! Vse ima svoje meje...
dr. Z. F.

Več sonca — Več zdravja in uspehov

Dolgoročne napovedi meteorologov predvidevajo po letošnji hudi zimi vroče in zgodnje poletje. Zato so priprave za ureditev naših počitniških objektov v Crikvenici že v polnem teku.

Naši predstavniki so si že ogledali počitniški dom in se pogovorili s predstavniki občine Crikvenica in s turističnimi strokovnjaki. Inozemski turizem predstavlja važen priliv deviz, ki so za naše gospodarstvo nadvse pomembne, zato je razumljiva težnja pristojnih organov, da se bodo cene za letovanje letos povečale samo neznatno, turistična taksa pa bo verjetno celo nižja kakor lani. Ker so osebni dohodki večji, lahko pričakujemo znaten porast nočitev domačih turistov in seveda tudi naših delavcev. Mi ne stremimo za oddajo naših kapacitet tujim ljudem, temveč predvsem našim delavcem, vendar pa bo potrebno v počitniškem domu marsikaj preurediti, ker to zahteva skrb za človeka in zadovoljitev sanitarnih predpisov.

Lani je letovalo v Crikvenici skupno 724 naših delavcev in njihovih družinskih članov. Ker se že sedaj ljudje zanimajo za letovanje, bo očitno letos hujši naval. Po dolgi zimi bo potrebno nadoknaditi zamujeno sonce, zato

želimo, da se ga navžijejo predvsem tisti, ki so zdravstveno izčrpani in delavci, ki doslej še niso bili na morju.

Za takšen načrt je treba razen nujnih tekočih popravil še nekaj novih prostorov in opreme in za to potrebna sredstva. Upamo, da bo naš kolektiv v veseljem prispeval potrebni denar, saj gre tokrat za nas vse, predvsem pa za tiste tovariše, ki so odihali najbolj potrebni.

OB DARILI SO članice ZB

Za dan žena je organizacija ZB v našem podjetju obdarila štirinajst bork, članice našega kolektiva. Na majhni slovesnosti so jih obdarili z ličnimi bombonierami.

Vse obdarjenke so bile presenečene in so se za darilo najprisrčneje zahvalile.

KDAJ BO TOPLI OBROK KVALITETEN?

NA ZADNJEM ZASEDANJU JE SKUPŠČINA OBRAVNAVALA PROŠNJO SAMOPOSTREŽNE RESTAVRACIJE GABERJE ZA OPROSTITEV PLAČILA PENALA ZA ZAMUDE PRI DOSTAVLJANJU MALICE. V RAZPRAVI SO UGOTOVILI ŠTEVILNE NEPRAVILNOSTI.

Znano je, da mora samopostrežna restavracija za deset minut zamude pri dostavi toplih obrokov plačati 50.000 din, in za vsakih nadaljnjih 5 minut po 50.000 din. Če pa je zamuda daljša od 20 minut, pa dodatno še stroške izpada proizvodnje. V februarju so dostavili malico dvakrat z zamudo v podjetje in sicer prvič 40, drugič pa celo 70 minut prepozno. Zato je podjetje zaračunalo penale v znesku 300.000 din, dočim je zaradi začetnih težav restavracijo oprostilo plačila stroškov, ki so nastale z izpadom proizvodnje.

V prošnji samopostrežna restavracija navaja, da je zamuda nastala zaradi zapadlega snega in da imajo še začetne težave. Člani skupščine pa so bili mnenja, da lahko nastane zaradi zapadlega snega zamuda le 5 do 10 minut, začetne težave pa je podjetje že

upoštevalo, ker ni zaračunalo stroškov zmanjšane proizvodnje.

Poleg teh so ugotovili še druge nepravilnosti. Povprečna kalorična vrednost obroka bi morala znašati 735 kalorij. Iz izvidov Zdravstvenega doma Celje, kamor daje podjetje občasno obroke v preiskavo le je razvidno, da ima obrok le ca. 480 kalorij. Tudi kvaliteto dva od treh preiskanih obrokov nista ustrezala, saj sta bila že v razkrajnjem ter za uživanje neprimerna.

Člani skupščine so zato naglasili, da je tako stanje nevarno. Samopostrežna restavracija se mora pridrževati določil pogodbe, sicer bo podjetje prisiljeno urediti si lastno kuhinjo. Zato je bil sprejet sklep, da samopostrežno restavracijo plačila penala ne oprostimo.

ENO NOVO POROČILO STEFANA FRAKLJA

Upravnemu odboru, tu Podpisani Stefan Frakelj, en delavski individuum v eni naši fabriki naprošam upravni odbor, da en moj fantastični predlog upošteva in izda en sklep, katerega bi se razveselil jaz, moja žena in en mulc, ker bi videli, da imam jaz eno fantastično veljavo v eni fabriki in še iz raznih drugih podobnih štosov, katerih bi ne našteval.

Upravnemu odboru predlagam eno racionalizatorsko misel na enem mojem delovnem mestu, kjer bi bilo nujno nabaviti v enem inozemstvu tak stroj, ki sam dela in se pri njem pritiska le na knofe, zaradi česar bi bilo zelo koristno osvojiti še eno delovno mesto mojega pomočnika, ki bi pritiskal na gumbe in bi se zato produktivnost veliko povečala, kar pa je en cilj nas vseh v fabriki. En moj pomočnik bi mojo osebo veliko razbremenil in bi lahko razmišljal o enih izboljšavah v proizvodnji in bi ne bil tako zelo enolično privezan na mašino, od katere danes ne morem vstran k eni kantini in na različne ogledne v druge obrate, pri čemer sem prikrajšan na enem izobraževanju, ker se danes ne morem izobraževati v enih drugih delavnicah. Prav gotovo bo naš psihiater pritrđil, da eno tako nepretrgano fizično delo brez že zgoraj omenjenih stvari na mene zelo negativno deluje v pogledu enega psihološkega momenta, ki je pa pri produktivnosti od ene velike važnosti. Upam, da bo upravni odbor moj predlog sprejel in osvojil en sklep o novem

delovnem mestu mojega pomočnika (pritiskača na gumb) in o nakupu inozemskega stroja z enimi gumbi. Vem, da bi morale ene investicijske in kadrovske službe o mojem predlogu razpravljati, kar se mi pa zdi, da bi lahko storili tako kot zadnjič, ko so ene zgoraj omenjene službe zvede-

le za skladišče radiatorjev in za eno novo shemo šele iz sklepov upravnega odbora in tudi niso o predlogih nič prej razpravljale, kar je prav gotovo prihranek na enem dragocenem času. Ker se tudi meni mudi prosim, da se stori spet eno tako štosovno zadevo, da bodo v kadrovskem in investicijskem oddelku veselo preseščeni, kar je prav gotovo pozitivno štos, ko vidijo, da so počasi v podjetju nepotrební, saj znamo mi drugi za njih fantastično misliti. S tovariškimi pozdravi! Investicijsko-kadrovski predlagatelj: Stefan Frakelj

Novo za avtomobiliste in gospodinje, novo za tovarno!

Društvo ljudske tehnike Emajl pripravila nov prototip artikla, ki je vezan na zvrst proizvodnje naše tovarne. To je pripomoček v gospodinjstvu, odnosno je direktno namenjen tistim, ki radi ob nedeljah zjutraj zapuščajo svoje domove ter gredo z avtomobilom ali pa kakšnim drugim prevoznim sredstvom v naravo, da si na svežem zraku naberejo novih moči za naslednji teden. Namenjen je tudi tistim, ki želijo kje ob morju prebiti nedeljo tako, da so neodvisni od hotelov in gostišč. Tudi taborniki so med tistimi, katerim je ta prototip namenjen.

Zakaj prazprav gre. Dva naša člana se že od lanskega poletja ukvarjata z mislijo, kako bi napravila malo, varno in zložljivo ognjišče, ki bi zasedalo v nahrbtniku, ali prostoru za prtljago v avtomobilu čimmanj prostora, hkrati pa bi povsem odgovarjalo svojemu namenu: omogočiti družinici v čim krajšem času pripraviti obed v naravi.

Rešitev v obliki pečice za ražnjice, čevapčice, na žaru pečenih hrenovk, mletega in konserv, na ražnju pečenih večjih kosov mesa, nasoljenih rib ali ptic — ki pa so lahko tudi v samopostrežbi kupljeni piščanci in tako dalje...

Torej z eno besedo priprava, ki nudi v kratkem času dobro in okusno pripravljeno jed brez ozira na to, kje se popotnik ustavi in neodvisno od iskanja drv.

Samo pečica v zloženem stanju zavzame obliko kvadrata 30 x 25 x 6 cm. V sestavljenem sestavu pa ima tri etaže.

Prva etaža je namenjena ražnju, torej plošči na kateri se peče meso. Pri večjih kosih se meso nabode na trn, ta pa se položi v zato pripravljene lezaje na stranskih nosilcih in nato nad ognjem suče ter tako speče, dočim se prva etaža odstrani.

Druga etaža je namenjena lesnemu ognju, katerega naložimo na etažo, da se razžari. Tretja, spodnja etaža pa je namenjena pepelu in v pomoč za razžarevanje oglja.

Pečica tehta nekaj manj kot 1 kilogram. Za eno peko 120 čevapčičev odnosno isti ekvivalent drugega mesa je potrebno 20 dkg oglja, ki se ga lahko prinese s seboj v vrečici in nasoljeno meso po potrebi in lakoti prisotnih. Nasoljeno meso je namreč dalj časa nepokvarljivo kljub hudi poletni vročini.

Na ta način namreč družinica ali pa izletnik pridejo do dobrega okusnega in svežega kosila, katerega priprava jim nudi poleg potešitve gladu vrsto zabave.

MED strojem in kuhinjo...

Naj vam zaupamo se to: Pečak je že preizkušen. Pri preizkusu smo ugotovili naslednje: Čas potreben za eno peko, to je 32 krepkih čevapčičev je 6 minut pri razgreti pečici. Dalje bolje da ne pišem, ker če se spomnim na prijeten vonj, mi sline naravnost zalivajo usta...

Interesentov je že pri nas vse polno. Če pomislim pa še na naše sosednje republike — torej domovino čevapčičev — mislim, da bo naročil vse polno posebnost, če bo za ta artikel pripravljena ustrezna in učinkovita reklama.

Društvo bo pečico ponudilo kot prototip tovarni, saj so vsi deli emajlirani ter — upam vsaj — kot nov proizvod zelo iskan. D. D.

Prototip pri poskusni peki...

ŠAH

Pred dnevi se je pričelo občinsko moštveno sindikalno prvenstvo na katerem sodeluje razen naše sindikalne podružnice tudi Cinkarna, Klima, Store, Elegant, Tehnomerator, Tehtnice, Elektro in Aero. Že v prvem kolu je naša ekipa nastopila proti Cinkarni, ki je že vrsto let občinski in okrajni sindikalni prvak. Proti pričakovanju smo dosegli lep uspeh saj smo igrali neodločeno 3 : 3.

Rezultati posameznih partij: prvoimenovani so igralci emajlirane.

- Pertinač : Šnajder 1 : 0
- Bogdanovič : Ing. Pipuš 0 : 1
- Smole : Dečko 0 : 1
- Žgank : Ing. Klinger remi
- Ahtik : Počivalšek remi
- Lederer : Zorko 1 : 0

Omeniti moramo, da se borimo kako sestaviti ekipo, čeprav ima naš kolektiv skoraj 3.000 ljudi in tako ne moramo dobiti šest kvadratnih šahistov, ker ne vemo kdo je v naši tovarni šahist in kdo ni. Lahko pa vidimo, kako je v drugih kolektivih, da jih je mnogo manj in lahko sestavimo ekipo. Vemo pa, da je v naši tovarni veliko šahistov, samo bi jih morali nekako pritegniti ali po mladinski ali po sindikalni liniji. Nekaj bomo morali narediti.

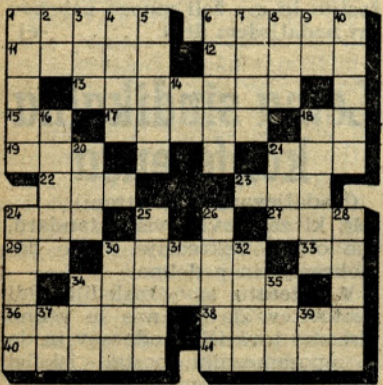
Sedaj smo dali prošnjo na izvršni odbor sindikalne podružnice, da nam omogoči delna denarna sredstva za posamezni šahovski turnir v naši tovarni. Na tem turnirju bo lahko vsakdo nastopil, ki ima veselje do šahovske igre in bomo verjetno na ta način dobili dobre šahiste iz tega turnirja za našo ekipo, da nas bo častno zastopala na raznih sindikalnih tekmovanjih.

Stane Pertinač

Še se bomo vozili...

Na zadnjem zasedanju skupščine je bilo v diskusiji načeto vprašanje dotrajanosti naših osebnih avtomobilov in avtobusa. Ugotovljeno je bilo, da sta osebni avto »Zastava« in avtobus že dotrajala in ne bosta mogla več služiti v letošnji sezoni. Tudi osebni avto »Mercedes« je že zelo izrabljen, čeprav je na pogled še kar v redu.

Ker nam je banka prav nekaj dni pred zasedanjem skupščine sprostila določena sredstva, so člani skupščine soglasno sklenili, da nabavimo nov osebni avto in avtobus. Avtomobila naj bosta primerne kvalitete in naj jih kupimo čimprej, da bosta služila kolektivu že v letošnji sezoni.

VODORAVNO: 1. večje naselje, 6. kopenski lasje, 11. Tovarna alu pohištva v Sentjurju pri Celju, 12. moško ime, 13. piščal iz gline, 15. vzklík, 17. nasipi, utrdbe, 18. arabski žrebec, 19. termin, 21. uradna kratica ZDA, 22. vprežno prevožno sredstvo, 23. pripadnik vzhodne veje starih Slovanov, 24. pojav na vodi, 25. začetna črka priimka in imena glav. direktorja Tovarne emajlirane posode, 26. začetna črka imena podpredsednika ZIS Kardelja, 27. nadav, predplačilo, 29. števník, 30. kavni nadomestek, 33. površinska mera, 34. delovanje vode, ledu in vetra na zemeljsko površino, 36. eden od ustanoviteljev Rima, 38. ranar, mazač, 40. samota, osamljenost, 41. največji kontinent.

NAVPIČNO: 1. višji častnik v vojski, 2. španski spomnik, 3. tri črke iz besede »spopad«, 4. Tovarna kožne galanterije v Ljubljani, 5. mesto na Japonskem, 6. prehlad, influenza, 7. zgodnji, 8. manjša tovarna v bližini našega podjetja, 9. kratica za visoko kvalificiran, 10. žila odvodnica, glavna telesna utripalnica, 14. grška črka, 16. srbsko moško ime, 18. tovarna obutve v Zagrebu, tudi cvetlica, 20. debela palica, kij, 21. reka na Hrvaškem, 24. posoda za vodo, tudi izraz za vreme, 25. godalni instrument, 26. tim, moštvo, 28. dolgorepa papiga, 30. cesta, srbsko, 31. dva soglasnika s konca abecede, 32. turško moško ime, 34. žensko ime, 35. ljubkovalno moško ime, 37. središče vrtenja, 39. vzklík.

Prehiteli Američane!

Član našega kolektiva je dobil obisk iz Amerike. Nekega dne se napotila peš iz mesta v Gaberje, da bi si ogledala podjetje, v katerem dela gostitelj. Ko sta prišla do hotela »Celeia«, vpraša Američan:

»Koliko časa ste zidali ta hotel?«

»Okoli dve leti,« mu odvrne gostitelj.

Prišla sta do naše stolpnice. Spet se je ponovilo prejšnje vprašanje, le da je bil to pot gostitelj bolj pameten in dejal, da smo jo zgradili v treh mesecih.

»V Ameriki bi takšnole reč postavili v štirinajstih dneh,« se spet pobaha Američan.

Takrat pa Američan zagleda naše upravno poslopje. Pogleda gostitelja in vpraša:

»Koliko časa ste pa gradili tisto poslopje?«

»Katero?« ga začuden vpraša član našega kolektiva.

»Tisto, na kateri sta dva leva,« mu pokaže z roko na naše upravno poslopje.

Tedaj se pa gostitelj začudi:

»Glej vruga! Saj je bil včeraj, ko sem šel iz službe, tam še travnik...«

O.

KONCERT BRATOV AVSENIK

V ponedeljek, 1. aprila bo gostoval pri nas kvintet bratov Avsenik s pevcema Danico Filipič in Francóm Korenom.

Vstopnice so naprodaj v sindikatu.

GREMO NA IZLET

Ker živi sodobni človek v spremenjenih pogojih in se ne preživlja več z delom v naravi; ker si pomaga s stroji itd. — ker je torej »oropan« tiste telesne aktivnosti, ki mu je po biološki zakonitosti nujno potrebna za pravičen razvoj organov ter za ohranjanje telesnih zmogljivosti — skratka, telesna aktivnost. To aktivnost lahko imenujemo športna rekreacija.

Zato se je odbor P. S. — Emajl odločil, da v stalni rubriki »Gremo na izlet« daje napotke ljubiteljem planin, da se bodo lažje odločili kam oditi v prostem času na izlet.

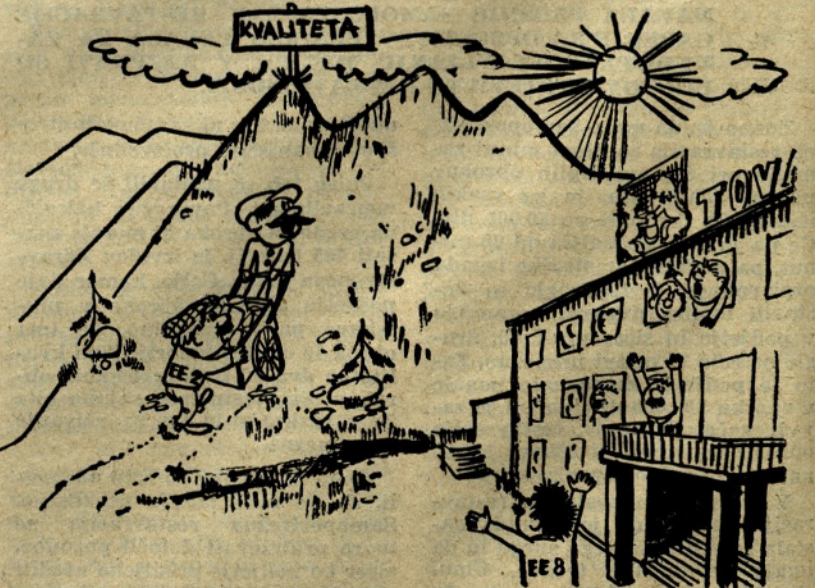
Tokrat se bomo podali na Šmohor.

Dom na Šmohorju — 778 m se nahaja severozahodno od Laškega.

VSAK DAN VINO MED MALICO

Poslednji čas je bilo v časopisju veliko polemike okoli alkohola in zvišane storilnosti. Psihologi in zdravniki so izvedli nešteto eksperimentov in ugotovili, da alkohol v zmernih količinah deluje spodbujajoče na umsko delo, medtem ko ima prav nasproten učinek pri fizičnih delih.

Naši strokovni delavci so se odločili, da preizkusijo trditve uglednih medicinskih strokovnjakov in psihologov. Zato bodo od ponedeljka naprej dobiva li vsi delavci v upravnem poslopju ob malici še kozarec vina. Eksperiment bo trajal teden dni.

EE-8: »Dajte, fantje! Še malo, pa boste na vrhu!«
EE-1 in 2: »Nič ne bi škodovalo, če bi manj govorili pa prišli tš-čat voziček v klanec! Sama ne zmoreva...«